Raadsvoorstel

Vaststellen beleidsnotitie nieuwe Wet inburgering

Aan	: de gemeenteraad
Van	: College van B&W
Datum	:
Portefeuillehouder:	: D.T.C. Salman
Programma	: P215
Zaaknummer	: 142163

Voorgesteld besluit

I) De beleidsnotitie nieuwe Wet inburgering vast te stellen.

Kern van het voorstel

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. De gemeenten hebben van het Rijk de verantwoordelijkheid gekregen voor het inburgeringstraject van statushouders. Het is zaak dat de raad in overeenstemming met de wet, beleidskaders meegeeft voor de uitvoering. De raad wordt gevraagd de kaders die in de beleidsnotitie zijn opgenomen, vast te stellen.

Aanleiding

De inburgering van statushouders verliep de afgelopen jaren niet vlekkeloos. De minister heeft een nieuwe Wet inburgering opgesteld die de regie over het inburgeringsproces van statushouders bij de gemeenten belegd. Nu het moment van inwerkingtreding van de nieuwe Wet inburgering nadert, is het zaak om de uitgangspunten van het beleid vast te leggen en aan de raad voor te leggen ter vaststelling. De raad stelt de kaders vast. In bijgevoegde beleidsnotitie staat omschreven wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van de gemeente ten aanzien van het inburgeringstraject van de statushouder. De gemeente kan dit niet alleen realiseren en heeft daarvoor samenwerkingspartners nodig. Die worden eveneens in de notitie benoemd, waarbij duidelijk taken en rollen zijn toebedeeld. Tot slot is in de notitie de financiële doorrekening opgenomen, voor zover die op dit moment duidelijk is.

Wat willen we bereiken? (Beoogd effect)

De statushouder zo snel mogelijk en zo compleet mogelijk laten integreren in de Noordwijkse samenleving. Met niet alleen de focus op taalverwerving en werk, maar ook op het aarden in de sociale omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen? (Oplossingsrichtingen/maatregelen/onderbouw per oplossingsrichting met argumenten)

Traject statushouder:

- Zodra de statushouder een brede intake heeft gehad en op basis daarvan een Persoonlijk Inburgerings Plan (PIP) is opgesteld, volgt taalonderwijs, het liefst naar B1 niveau, en gelijktijdig een participatietraject.
- In het inburgeringstraject volgt de statushouder eveneens een Participatieverklaringstraject (PVT) en een Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP). Ten aanzien van de inhoud van het participatieverklaringstraject en de MAP heeft de wetgever lagere regelgeving vastgesteld, welke onlangs is gepubliceerd.

Uitvoering:

De wettelijk verplichte onderdelen van de nieuwe Wet die zijn belegd bij partijen wordt het formele traject genoemd. Dat betreft met name de hieronder staande taken.

- Voor de uitvoering van het beleidsplan werkt de gemeente samen met de uitvoeringsorganisaties ISD Bollenstreek en MareGroep/SPW. Daarnaast wordt samengewerkt met Vluchtelingenwerk en de respectievelijke taalaanbieders voor de Zelfredzaamheidsroute, de B1-route en de Onderwijsschakelroute. De onderwijsschakelroute is het traject voor de statushouders die in staat zijn een hoger niveau aan te kunnen en varieert van het niveau van MBO 3 en 4 tot aan Universitair niveau.
- De taalaanbieders zijn door middel van Europese aanbesteding geselecteerd. Het proces om te komen tot de juiste selectiecriteria is in Holland Rijnland verband in oktober 2019 al van start gegaan. Momenteel bevinden de contracten en de werkafsprakenboeken in de afrondende fase.

Tegemoetkoming Rijk:

- De tegemoetkoming vanuit het rijk voor het taalonderwijs bedraagt € 10.000,-- per statushouder voor het hele traject van 2 jaar. De aanbieders van het taalonderwijs zijn in hun biedingen binnen dit bedrag gebleven. De aanbesteding van de Onderwijsschakelroute is echter mislukt en momenteel vinden gesprekken met MBO, HBO en Universiteit Leiden plaats om te komen tot een Onderwijsschakelroute. Dit betreft een verplichting in de wet.
- Naast het formele aanbod, zijn er tal van initiatieven die een bijdrage kunnen leveren aan de inburgering van statushouders. Ook die zullen wij, op meer incidentele basis, blijven inschakelen wanneer blijkt dat extra inzet nodig is. Te denken valt onder meer aan het inschakelen van taalmaatjes van het Taalhuis Bollenstreek.
- Vanuit het Rijk vindt bekostiging plaats, waarbij sprake is van een structureel deel voor de uitvoeringskosten en een flexibel deel, de specifieke uitkering (SPUK). Deze is gebaseerd op de taakstelling huisvesting statushouders. Dit zijn met name de kosten voor het taalonderwijs.

Wat zijn de risico's en kanttekeningen

Op dit moment is al veel bekend over de budgetten vanuit het rijk, maar niet alles is uitonderhandeld. Momenteel stromen de statushouders met een hoge opleiding via een ander traject in het reguliere onderwijs in en zijn de kosten aanzienlijk lager. Daarnaast kunnen statushouders vanuit het Universitair Asiel Fonds (UAF) bijdragen ontvangen als zij een studie volgen. Dit fonds vervalt en dat betekent dat de volledige kosten van een universitaire studie voor het conto van de gemeente komt. Er ligt een offerte van HBO InHolland en de Universiteit Leiden die het beschikbare budget ver overtreffen.
Momenteel vinden gesprekken plaats tussen VNG en de minister over de aanschaf van de leerbaarheidstoets (door bureau Inter Culturele Evaluatie (ICE) ontwikkeld) en wordt ook gesproken

over de financiële haalbaarheid van een Onderwijsschakelroute. Vanuit het HBO onderwijs en de universiteiten is eveneens een brief gezonden aan de minister dat de bekostiging problematisch is.

Wat mag het kosten? (Financiële paragraaf)

1. Hieronder een tabel met daarin de opsomming van de inkomsten en uitgaven. De Specifieke uitkering (SPUK) fluctueert jaarlijks, deze is gekoppeld aan de taakstelling huisvesting statushouders en omvat een bedrag per statushouder per verplicht af te leggen onderdeel, zoals taalonderwijs, participatieverklaringstraject, Module Arbeidsmarkt en participatie. De algemene uitkering is een vast bedrag dat in de meicirculaire is opgenomen.

2. In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de nu bekende inkomsten en de kosten. Deze tabel is nog niet compleet. De kosten voor de Onderwijsroute en de leerbaarheidstoetsen zijn hier niet in opgenomen, omdat deze nog niet bekend zijn.
Alle inkomsten van uit het rijk (SPUK en Algemene uitkering) zijn opgeteld. De uitvoeringskosten worden hier in mindering op gebracht. Dit leidt tot een tekort (zie vetgedrukte tekst).
De tekorten worden nauwlettend in de gaten gehouden. Op dit moment wordt ervan uitgegaan dat het tekort binnen de begroting kan worden opgelost. Wanneer dit wijzigt, wordt dit gemeld in de voorjaars- en/of najaarsnota. Overigens zijn de uitgaven onder de post uitvoeringskosten mede afhankelijk van het moment van instroom van de statushouder. Een deel van het budget fluctueert en wordt aangemerkt als een meeneemregeling.

	2022	2023	2024
SPUK (specifieke uitkering)	€ 291.919	€ 362.619	€ 317.236
Algemene Uitkering	€ 127.881	€ 140.685	€ 140.685
Totaal inkomsten	€ 419.800	€ 503.304	€ 457.921
Uitvoeringskosten	€ 455.709	€ 532.455	€ 458.910
Tekort	**€ 35.909**	**€ 29.151**	**€ 989**

Betrokken partijen/participatie

Aan de ketenpartners Vluchtelingenwerk, ISD Bollenstreek en SPW/MareGroep is input gevraagd op de notitie. Dit heeft geleid tot een reactie van Vluchtelingenwerk. Het betref een aantal vragen voor wat betreft de uitvoering en daar heeft inmiddels een eerste gesprek over plaatsgevonden. De MareGroep heeft ambtelijke een mondelinge reactie gegeven ten aanzien van de participatieplaatsen. De MareGroep geeft aan dat vanwege de coronapandemie, bedrijven zeer terughoudend zijn als het gaat om toelaten van nieuwe medewerkers. Daarnaast is begeleiding van statushouders binnen een bedrijf zeer arbeidsintensief en zal op incidentele basis statushouders bij het bedrijfsleven worden geplaatst. In het kader van de MAP kunnen statushouders bij de MareGroep zelf terecht om werknemersvaardigheden aan te leren. Ons streven blijft om gedurende de komende jaren participatieplaatsen te realiseren bij reguliere werkgevers, zodra dit mogelijk is. Hierbij is samenwerking met SPW/MareGroep cruciaal.
Van de Adviesraad Sociaal Domein is een schriftelijke reactie binnengekomen in reactie op de bespreking van de notitie in hun vergadering op 31 augustus, deze is opgenomen als bijlage het

raadsvoorstel. Voor zover van toepassing, zijn de adviezen van de Adviesraad verwerkt in de tekst van de beleidsnotitie.

Communicatie

De notitie wordt na vaststelling onder meer gepubliceerd en wordt op de gemeentelijke website geplaatst. Daarnaast bericht op Twitter/Facebook en een artikel in Leef!

Verdere procedure en planning

De evaluatie van de beleidsnotitie start in het derde kwartaal van 2022.

Bestuurlijk kader

Wet inburgering 2021
Besluit van 27 augustus 2021 tot uitvoering van de Wet inburgering 2021 (Besluit inburgering 2021)

Bijlage(n)

A – beleidsnotitie nieuwe Wet inburgering

B – Reactie Adviesraad Sociaal Domein

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Noordwijk

F.G. Mencke	Mw. W.J.A. Verkleij
secretaris	burgemeester